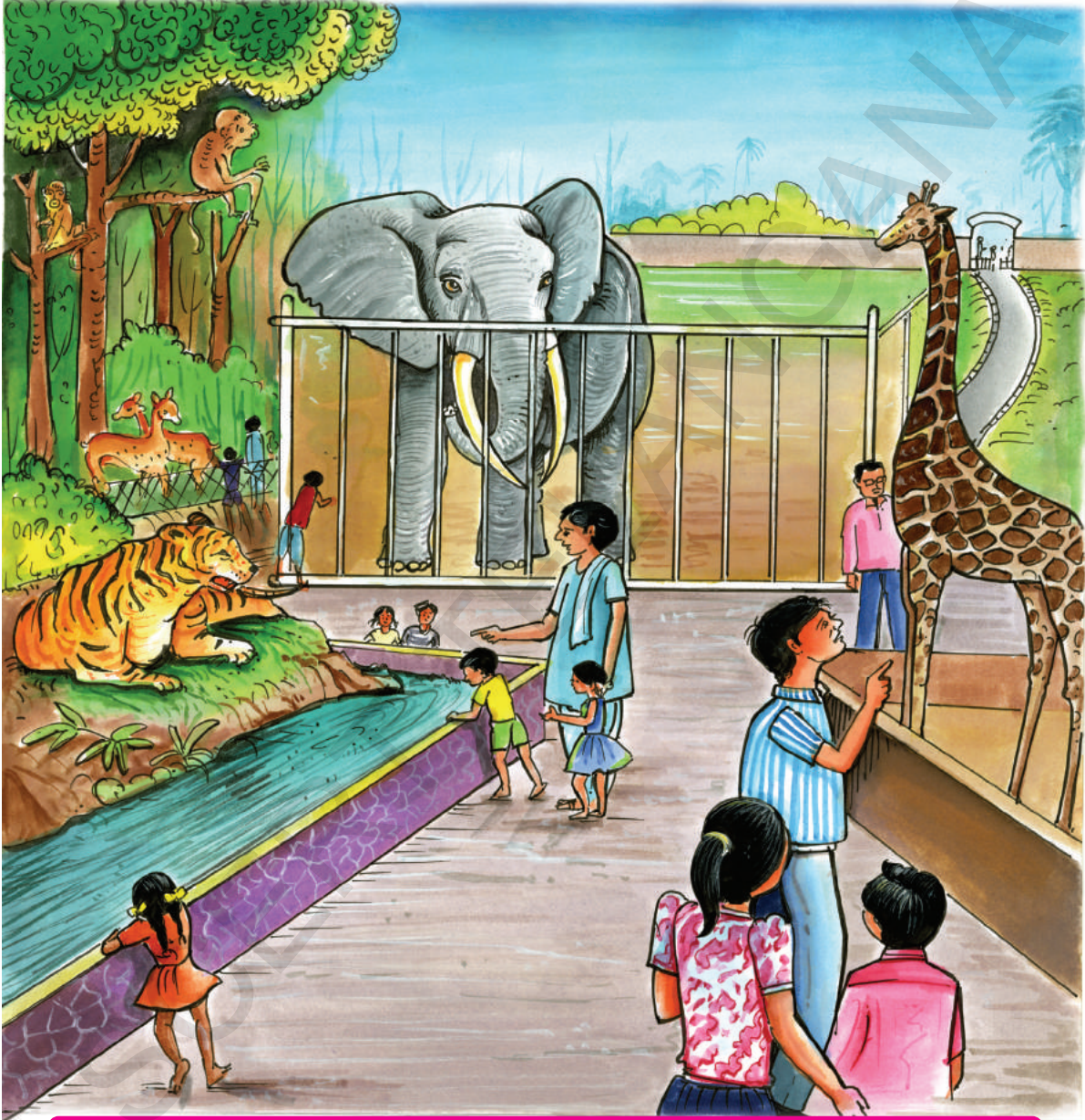

చిత్రం పశ్యంతు, చింతయంతు, వదంతు.

(బొమ్మను చూడండి, ఆలోచించండి, చెప్పండి.)

1. అస్మిన్ చిత్రే కిమ్ అస్తి?
2. ఏతం ప్రదేశం ప్రతి భవాన్ కదాపి గతవాన్ వా?
3. అస్మిన్ చిత్రే మహాకాయాః జంతవః కే?

పాఠస్య చిత్రం పశ్యంతు. తత్ ఉద్దిశ్య మాతృభాషయా వదంతు.

(పాఠం యొక్క చిత్రాన్ని చూడండి. దాని గురించి మాతృభాషలో చెప్పండి.)

హస్తీ హస్తీ హస్తీ
దివ్యా దైవీ సృష్టిః ॥

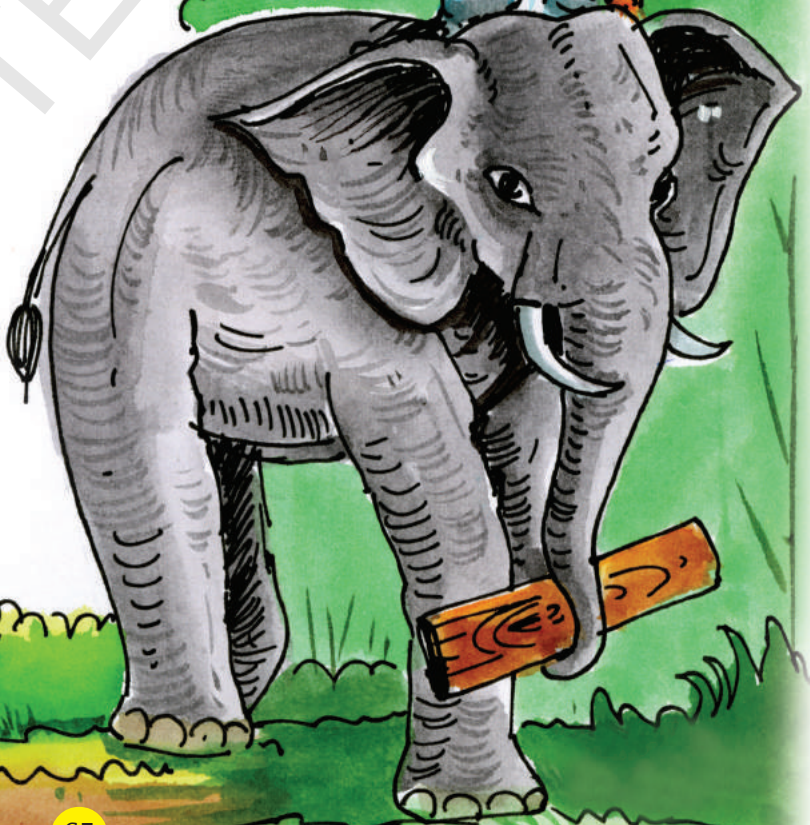
కదలీసదృశీ శుణ్డా
స్తంభసమానాః పాదాః
శూర్పాకారౌ కర్ణౌ
ధవలౌ దీర్ఘౌ దంతౌ ॥ హస్తీ ॥

ఉదరం భాండాకారమ్
ఉన్నతబృహచ్చరీరమ్
అల్పం తుచ్ఛం పుచ్ఛమ్
అహో! అహో విచిత్రమ్

॥ హస్తీ ॥

పర్వతసదృశే గాత్రే
సర్వప-సన్నిభ-నేత్రే
కథమతిబలవాన్ ఏషః
అంకుశమాత్రాద్ భీతః ॥ హస్తీ ॥

- శ్రీ జనార్దన హెగ్డే

ఏతాని కుర్వంతు

అ. శృణ్వంతు, విచింత్య వదంతు.

(వినండి, ఆలోచించి చెప్పండి.)

1. ఏతం జంతుం భవాన్ కుత్ర దృష్టవాన్?
2. భవాన్ కాన్ కాన్ జంతూన్ జానాతి?
3. తేషు గజస్య విశేషాః కే?
4. భవతః ప్రీతికరజంతుః కః? కిమర్థమ్?

ఆ. పఠంతు, అవగచ్ఛంతు, వ్యక్తీకుర్వంతు.

(చదవండి, అర్థం చేసుకోండి, వ్యక్తీకరించండి.)

1. గీతం గాయంతు.

(గీతాన్ని పాడండి.)

2. గీతస్య భావం పఠంతు.

(గీతం యొక్క భావాన్ని చదవండి.)

ఏనుగు దేవుడు సృష్టించిన విశిష్టమైన జంతువు.

అరటిబోదె వంటి తొండం, స్తంభాల వంటి పాదాలు, చేటల వంటి చెవులు, తెల్లని పొడుగైన దంతాలు, పెద్ద కుండ వంటి పొట్ట, ఎత్తైన పెద్దశరీరం, చాలా చిన్నదైన తోక, ఆహా! ఎంత విచిత్రం?

పర్వతం వంటి పెద్ద శరీరంలో ఆవాల వంటి రెండు చిన్న కళ్ళు. ఎంతో బలం గల ఏనుగు చిన్న అంకుశానికి భయపడుతుంది? ఎంత విచిత్రం?

3. అథః దత్తాని పదాని పఠంతు. పదకోశం దృష్ట్వా తేషామ్ అర్థాన్ అవగచ్ఛంతు.

(కింద ఇచ్చిన పదాలను చదవండి. పదపట్టిక చూసి వాటి అర్థాలను తెలుసుకోండి.)

హస్తీ	సృష్టిః	కదలీ	పాదాః	ధవలౌ	అల్పం
ఉదరం	విచిత్రం	సదృశే	అంకుశః	భీతః	

ఉపరితనపదాని పాఠే అన్విష్య తేషామ్ అథః రేఖాంకనం కుర్వంతు.

(పై పదాలను పాఠంలో వెదకి వాటి కింద గీత గీయండి.)

4. వస్త్రాని గజస్య అంగైః సహ మేలయన్తు.

(వస్త్రపులను ఏనుగు అవయవాలతో కలపండి.)

సర్వపః

కర్ణౌ

శూర్పః

పాదః

స్తంభః

ఉదరం

కదలీ

నేత్రే

భాండం

శుణ్ణౌ

ఇ. లేఖనం, స్వీయరచనా

(రాయడం, స్వంత రచన)

1. పఠంతు - లిఖంతు.

(చదవండి- రాయండి.)

అ) గజస్య ఆకారం వర్ణయంతు.

ఆ) గజస్య కతి పాదాః సంతి?

ఇ) గజస్య ఉదరం కీదృశం?

ఈ) గజః కస్మాత్ భీతః భవతి?

2. చింతయంతు - లిఖంతు.

(ఆలోచించండి - రాయండి.)

అ) బిడాలస్య ఆకారం స్వవాక్యైః వర్ణయంతు. (పిల్లి ఆకారాన్ని మీ మాటల్లో వర్ణించండి.)

ఆ) చిత్రం దృష్ట్వా రిక్తస్థానాని పూరయన్తు. (బొమ్మను చూసి ఖాళీలను పూరించండి.)

హస్తీ హస్తీ హస్తీ దివ్యా దైవీ సృష్టిః

(కపిః)

.....

దివ్యా దైవీ సృష్టిః

(శునకః)

.....

దివ్యా దైవీ సృష్టిః

(శుకః)

.....

దివ్యా దైవీ సృష్టిః

ఈ. పదజాలాభివృద్ధి, భాషాక్రీడా:

(పదజాలాభివృద్ధి, భాషాక్రీడలు.)

1. జంతూనాం నామాని జ్ఞాత్వా అంకయంతు.

(జంతువుల పేర్లను పెన్సిలుతో గీయండి.)

ధేను:

ఉష్ట్ర:

వానర:

బిడాల:

శునక:

త	వ్యా	జి	గ	ట	మ	వ	బి	జ
అ	జ	ప్రు	ఎ	క	భ	క	డా	ట
ఖ	చ	ఆ	మ	ల్లా	గ	ఋ	లః	మ
ర	ధే	గ	కః	ఇ	చ	వా	ఘ	య
ఒ	ర	నుః	ఈ	ఇ	క	న	ణ	త
సిం	హః	ఐ	భ	ధ	ర	రః	బ	ఖ
ప	త	ర	ట	ప్రు	ల	శు	ఎ	ధ
చ	ట	గ	య	ఉ	త	భ	న	మ
న	జః	ల	భ	ట	అ	శ్వః	ర	కః

సింహ:

వ్యాఘ్ర:

అశ్వ:

భల్లూక:

గజ:

ఉ. వ్యాకరణాంశా:

(వ్యాకరణాంశాలు)

1. చిత్రాణామ్ ఆధారేణ అధః దత్తాని వాక్యాని, తేషు చ రేఖాంకితపదాని అవగచ్ఛంతు, ఆవరణస్థానాం ప్రశ్నవాచకానామ్ ఆధారేణ ప్రశ్నాన్ పృచ్ఛంతు.

(చిత్రాల ఆధారంగా కింద ఇచ్చిన వాక్యాలను, వాటిలో గీత గీసిన పదాలను అర్థం చేసుకోండి, బ్రాకెట్‌లో ఇచ్చిన ప్రశ్నవాచకాల ఆధారంగా ప్రశ్నలను అడగండి.)

అ. బాలకః పాఠశాలాం గచ్ఛతి.

ఆ. బాలకాః పాఠశాలాం గచ్ఛంతి.

ఇ. బాలికా మందిరం గచ్చతి.

ఈ. బాలికా: మందిరం గచ్చంతి.

ఉ. బస్యానం గ్రామం గచ్చతి.

ఊ. బస్యానాని గ్రామం గచ్చంతి.

ఉదా - క: పాఠశాలాం గచ్చతి?

బాలక: కుత్ర గచ్చతి?

1) పాఠశాలాం గచ్చంతి?

బాలకా: గచ్చంతి?

2) మందిరం గచ్చంతి?

బాలికా: గచ్చంతి?

3) గ్రామం గచ్చంతి?

బస్యానాని గచ్చంతి?

బాలక: పాఠశాలాం గచ్చతి.

బాలక: పాఠశాలాం గచ్చతి.

(క:, కే)

(కుత్ర, కిమ్)

(క:, కా:)

(కుత్ర, కిమ్)

(కే, కాని)

(కుత్ర, కిమ్)

ఊ. సర్జనాత్మకవ్యక్తికరణమ్.

(సృజనాత్మకవ్యక్తికరణం)

1) అధ: దత్తే సమూహే భిన్నం పదమ్ అన్విష్య అంకయంతు.

(కింద ఇచ్చిన పదాలలో తేడాగా ఉన్న పదాన్ని గుర్తించి, దాని కింద గీత గీయండి.)

సింహ: వ్యాఘ్ర: మకర: ధేను:

అజ: శునక: వానర: కాక:

2) గీతస్య అభినయం కుర్వంతు.

(గీతాన్ని అభినయం చేయండి.)

ఎ. పరియోజనాకార్యమ్.

(ప్రాజెక్టు పని)

1) గీతద్వయస్య అభ్యాసం కుర్వంతు.

(ఈ రెండుపాటలను నేర్చుకోండి.)

(ఉడుత ఉడుత ఊచ్)

చిక్రోడ! చిక్రోడ! ఊచ్

కుత్ర గచ్చసి రే?

శాఖాస్థం బహుబీజమ్

ఆనయతి వా?

మహ్యం దదాతి వా?

(చిట్టి చిలకమ్మా)

హే లఘుశుకబాలే!

మాత్రా తాడితా వా?

వాటికాం యాతా వా?

ఫలమానీతం వా?

నీడే స్థాపితం వా?

గుటుక్ గిలితం వా?

2) ఏతాదృశగీతాని సంకలయంతు.

(ఇటువంటి గీతాలను సేకరించండి.)

ఏ. ప్రశంసా

ప్రవీణ: - పవన! ఏకం గీతం గాయతు.

పవన: - బాలశునక! బాలశునక! కిం కరోషి రే?

బాలశునక! కిం కరోషి చోర ఆగతే?

ప్రవీణ: - ఉత్తమమ్.

(భవతాం పరిచితాని గీతాని గాయంతు.)

స్వీయమూల్యాంకనమ్

	ఆమ్	న	కించిత్
1. గీతం స్వయం గాతుం శక్నోమి.	☐	☐	☐
2. గజస్య స్వరూపం జానామి.	☐	☐	☐
3. వివిధజంతూనాం నామాని వక్తుం శక్నోమి.	☐	☐	☐
4. సంస్కృతేన త్రీణి వాక్యాని వక్తుం శక్నోమి .	☐	☐	☐
5. గజస్య అవయవానాం నామాని జానామి.	☐	☐	☐

చిత్రం పశ్యంతు, చింతయంతు, వదంతు.

(బొమ్మను చూడండి, ఆలోచించండి, చెప్పండి.)

1. చిత్రం పశ్యంతు - కథాం వదంతు.
2. భవంతః సంభూయ కదాపి కిమపి కార్యం కృతవంతః చేత్ వదంతు.

పాఠస్య చిత్రం పశ్యంతు. తత్ ఉద్దిశ్య మాతృభాషయా వదంతు.

(పాఠం యొక్క చిత్రాన్ని చూడండి. దాని గురించి మాతృభాషలో చెప్పండి.)

అస్మాకం దేశః భారతదేశః. అయం ప్రాచీనదేశః. ఏతస్మిన్ దేశే భిన్నభాషాః, భిన్నధర్మాః, భిన్నసంస్కృతయః చ సంతి. అస్మాకం దేశే సంస్కృతం, తెలుగు, తమిళం, మరాఠీ, కన్నడ, హిందీ, గుజరాతీ ఇత్యాదిభాషాః అనేకాః సంతి. ఏతాసాం భాషాణాం భాషిణః అనేకజనాః అత్ర స్నేహేన నివసంతి. ఏతాసు భాషాసు సంస్కృతభాషాయాః ప్రభావః విశేషతయా అస్తి.

హిందు, ఇస్లాం, క్రైస్తవ, జైన, బౌద్ధ, పారశీ, సిఖ్ ఇత్యాదయః అనేకధర్మాః అత్ర సంతి. తేషామ్ అవలంబినః అత్ర స్నేహేన వసంతి.

అస్మాకం దేశే జనాః భిన్నసంస్కృతీః అవలంబంతే. తేషాం భోజనశైలీ, వేషధారణశైలీ, ఆచరణశైలీ చ ప్రాంతస్య, ధర్మస్య అనుసారం భిన్నా అస్తి. తథాపి సర్వే అన్యస్య సంస్కృతిం గౌరవేణ పశ్యంతి. ఏవమ్ అస్మాకం దేశస్య ఏకతా సిద్ధ్యతి.

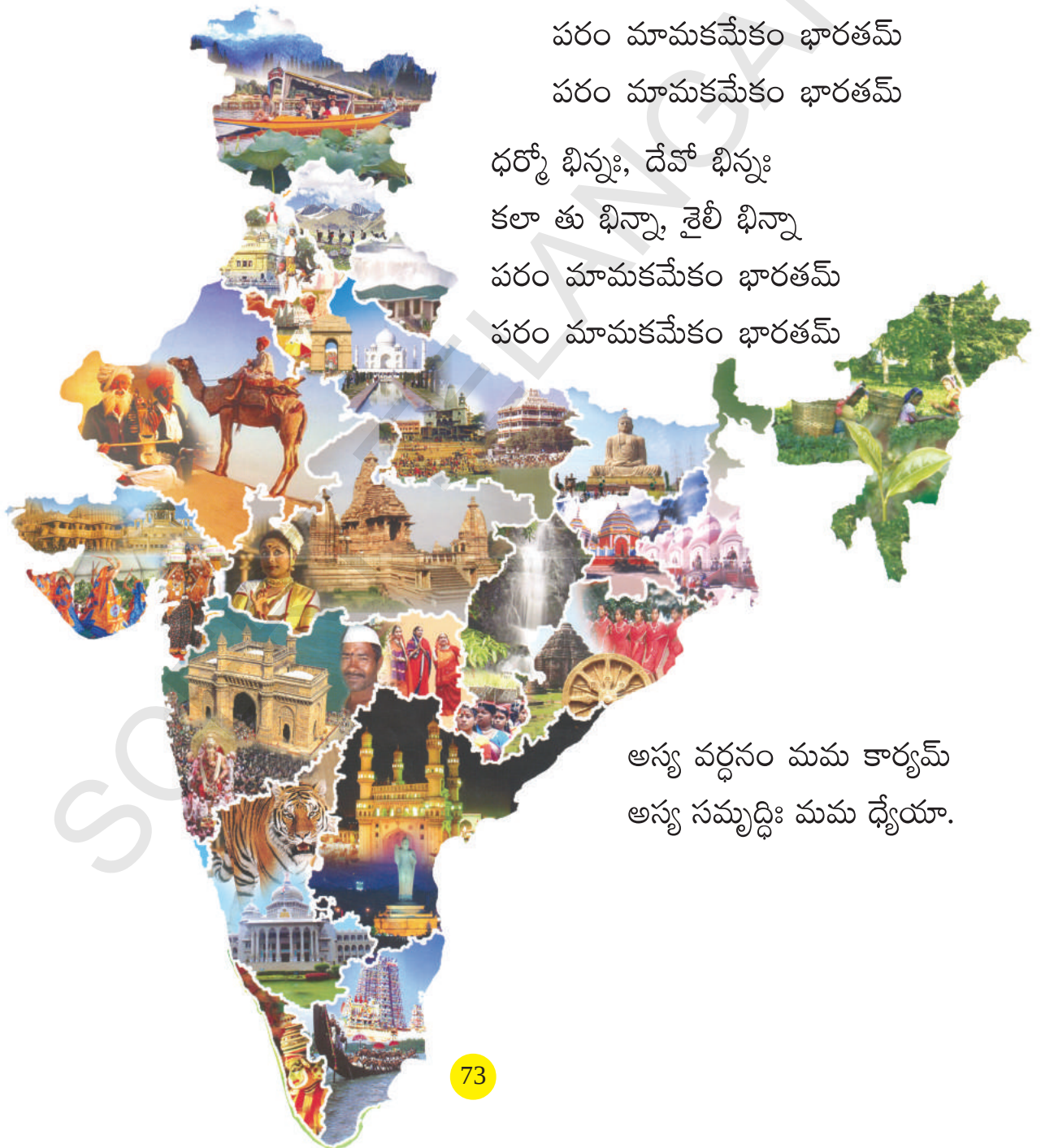
జనానామ్ ఏకతయా ఏవ దేశః సుదృఢః, సమృద్ధః చ భవతి. అతః భాషయా, ప్రాంతేన, ధర్మేణ, సంస్కృత్యా వా భిన్నాః అపి వయం మిలిత్వా అస్మాకం దేశస్య వికాసాయ కార్యం కుర్మః. దేశస్య సర్వసమృద్ధిం చ సంపాదయామః.

మామకమేకం భారతమ్

వ్యక్తి: భిన్నా, జాతి: భిన్నా
భాషా: భిన్నా, వేషో: భిన్నః
పరం మామకమేకం భారతమ్
పరం మామకమేకం భారతమ్

ధర్మో భిన్నః, దేవో భిన్నః
కలా తు భిన్నా, శైలీ భిన్నా
పరం మామకమేకం భారతమ్
పరం మామకమేకం భారతమ్

అస్య వర్ధనం మమ కార్యమ్
అస్య సమృద్ధిః మమ ధ్యేయా.

ఏతాని కుర్వంతు

అ. శృణ్వంతు, విచింత్య వదంతు.

(వినండి, ఆలోచించి చెప్పండి.)

1. భారతే కాః కాః భాషాః సంతి?
2. భారతే కే కే ధర్మాః సంతి?
3. భవతః గ్రామే/నగరే కాని కాని మందిరాణి సంతి?

ఆ. పఠంతు, అవగచ్ఛంతు, వ్యక్తీకుర్వంతు.

(చదవండి, అర్థం చేసుకోండి, వ్యక్తీకరించండి.)

1. పాఠస్య ' భారతమేకమ్ ' ఇతి నామ కిమర్థమ్ అస్తి? కారణాని సూచయంతు.
2. చిత్రం దృష్ట్వా కస్మిన్ రాజ్యే కిం అస్తీతి వదంతు.
3. అధః దత్తాని పదాని పఠంతు. పదకోశం దృష్ట్వా తేషామ్ అర్థాన్ అవగచ్ఛంతు.

(కింద ఇచ్చిన పదాలను చదవండి. పదపట్టిక చూసి వాటి అర్థాలను తెలుసుకోండి.)

సుదృఢః సర్వసమ్బద్ధిం అవలంబినః మిలిత్వా సమ్బద్ధః

ఉపరితనపదాని పాఠే అన్విష్య తేషామ్ అధః రేఖాంకనం కుర్వంతు.

(పై పదాలను పాఠంలో వెదకి వాటి కింద గీత గీయండి.)

ఇ. లేఖనం, స్వీయరచనా

(రాయడం, స్వంత రచన)

1. పఠంతు - లిఖంతు.

(చదవండి - రాయండి.)

- అ) కేషు విషయేషు శైలీ భిన్నా అస్తి?
- ఆ) దేశః కదా సమ్బద్ధః భవతి?
- ఇ) అస్మాకం దేశే కైః కారణైః వయం భిన్నాః?

2. చింతయంతు - లిఖంతు.

(ఆలోచించండి - రాయండి.)

- అ) భవతః పరిచితానాం రాజ్యానాం నామాని లిఖంతు.
- ఆ) అస్మాకం దేశే సర్వసమ్బద్ధిం సంపాదయితుం భవంతః కిం కిం కర్తుమ్ ఇచ్ఛంతి?

ఈ. పదజాలాభివృద్ధి, భాషాక్రీడా:

(పదజాలాభివృద్ధి, భాషాక్రీడలు.)

1. ప్రదేశం భాషయా సహ యోజయంతు.
(ప్రదేశాన్ని ఆయా భాషతో జోడించండి.)

అ	ఆ
1. ఆంధ్రప్రదేశ్:	మరాఠీ
2. పంజాబ్	తమిళం
3. కేరళం	గుజరాతీ
4. తమిళనాడు	కన్నడ
5. మహారాష్ట్రమ్	తెలుగు
6. గుజరాత్	మళయాళం
7. కర్ణాటక	పంజాబీ

2. అధః దత్తాయాం పట్టికాయాం భాషాణాం నామాని వర్తులేన అంకయంతు.

(కింది పట్టికలో ఉన్న భాషల పేర్ల చుట్టూ గీత గీయండి.)

సం	హిం	ది	తె	త	క
మ	స్క	సిం	లు	మి	న్న
ళ	ఆం	త	గు	ళ	డ
యా	ళం	గ్లం	మ్	ం	ం

ఉ. వ్యాకరణాంశా:

(వ్యాకరణాంశాలు)

1. చిత్రాణామ్ ఆధారేణ అధః దత్తాని వాక్యాని, తేషు చ రేఖాంకితపదాని అవగచ్ఛంతు.
(చిత్రాల ఆధారంగా కింద ఇచ్చిన వాక్యాలను, వాటిలో గీత గీసిన పదాలను అర్థం చేసుకోండి.)

సః బాలకః.

తే బాలకాః.

ఏషః బాలకః.

ఏతే బాలకాః.

2. అభినయం కృత్వా వదంతు.

(దూరాన్ని చూపిస్తూ 'తే' అని, దగ్గరను చూపిస్తూ 'ఏతే' అని కింది విధంగా పలకండి.)

1. తే వృక్షాః.
2. తే పర్వతాః.
3. తే గ్రంథాః.

1. ఏతే వృక్షాః.
2. ఏతే పర్వతాః.
3. ఏతే గ్రంథాః.

3. అభినయం కుర్వంతః వదంతు.

(అవి అన్నీ, ఇవి అన్నీ అని అర్థం వచ్చేలాగా అభినయం చేస్తూ క్రింది పదాలను పలకండి.)

1. తే సర్వే వృక్షాః.	ఏతే సర్వే వృక్షాః.
2. తే సర్వే పర్వతాః.	ఏతే సర్వే పర్వతాః.

ఊ. సర్వనాట్యవ్యక్తీకరణమ్.

(సృజనాట్యవ్యక్తీకరణం)

1. ఐకమత్యస్య విషయే లఘుకథాం వదంతు.

(ఐకమత్యానికి సంబంధించిన చిన్నకథను చెప్పండి.)

ఎ. పరియోజనాకార్యమ్.

(ప్రాజెక్టు పని)

1. భారతీయానాం వివిధవేషధారిణాం చిత్రాణి సంకలయంతు. తాని భిత్తిపత్రే లేపయిత్వా తేషాం నామాని లిఖంతు.

(వివిధవేషధారులైన భారతీయులయొక్క చిత్రాలను సేకరించండి. వాటిని గోడపత్రికలో అతికించి వాటి పేర్లను రాయండి.)

ఏ. ప్రశంసా

శంకరః - రాఘవ! మాధవ! లతే! మమ మిత్రం రమేశః బాలకార్మికః అస్తి. తం పాఠశాలామ్ ఆనయామః. సాయం కృపయా మమ గృహమ్ ఆగచ్ఛంతు.

రాఘవః - సర్వే కిమర్థం? తం భవాన్ ఏవ ఆనయతు.

శంకరః - అహం తం బహువారం పాఠశాలామ్ ఆగంతుమ్ ఉక్తవాన్. పరంతు సః న శృణోతి. వయం సర్వే మిలిత్వా తస్య జనకేన సహ భాషణం కుర్మః.

లతా - ఉత్తమం చింతనమ్. సర్వే మిలామః చేత్ అవశ్యం రమేశం పాఠశాలామ్ ఆనయామః.

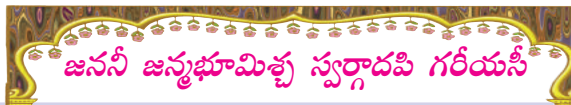
(ఏతాదృశమ్ ఉత్తమకార్యం కుర్వంతం శంకరం భవాన్ కథమ్ అభినందతి.)

స్వీయమూల్యాంకనమ్

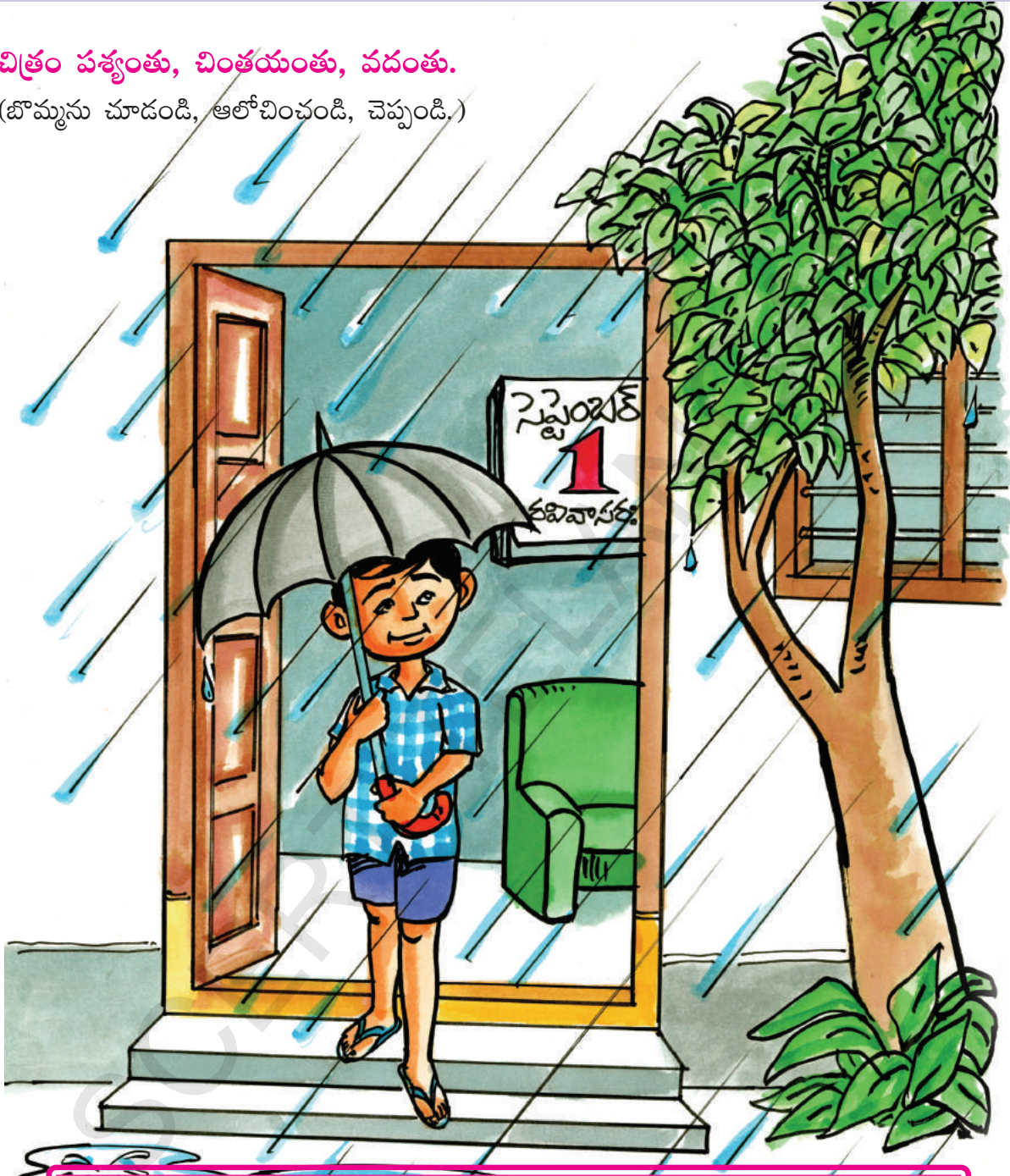

	అమ్	న	కించిత్
1. పాఠం ధారాలతయా పఠితుం శక్నోమి.	☐	☐	☐
2. భారతదేశస్య భాషాణాం నామాని లేఖితుం శక్నోమి.	☐	☐	☐
3. ఐకమత్యస్య విషయే లఘుకథాం వక్తుం శక్నోమి.	☐	☐	☐

చిత్రం పశ్యంతు, చింతయంతు, వదంతు.

(బొమ్మను చూడండి, ఆలోచించండి, చెప్పండి.)

1. చిత్రే కిం కిమ్ అస్తి?
2. వృష్టిః కస్మిన్ మాసే భవతి?
3. సంవత్సరే కే కే కాలాః భవంతి?

పాఠస్య చిత్రం పశ్యంతు. తత్ ఉద్దిశ్య మాతృభాషయా వదంతు.

(పాఠం యొక్క చిత్రాన్ని చూడండి. దాని గురించి మాతృభాషలో చెప్పండి.)

(రమేశస్య గృహే బాలసంస్కారకక్ష్యా ప్రచలతి. తత్ర మాతామహీ కాలపరిచయం కరోతి. రమేశః, శివః, రమణః, నరేశః, రాణీ, గౌరీ చ తత్ర సంతి.)

బాలాః సర్వే - మాతామహి! నమస్కారః.

మాతామహీ - ఆగచ్ఛంతు, ఆగచ్ఛంతు, వార్తాలాపం కుర్మః.

బాలాః సర్వే - మాతామహి! వయం సర్వే ఆసక్తాః.

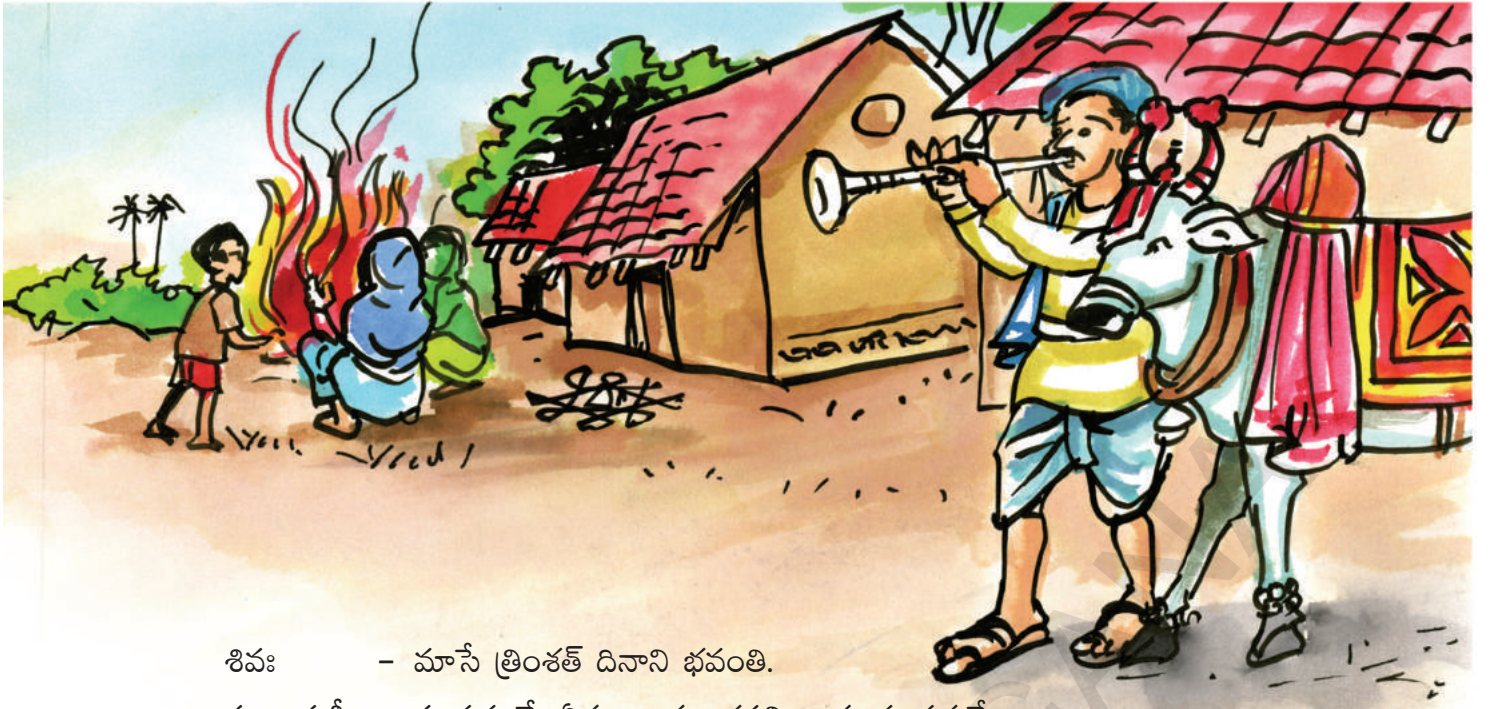
మాతామహీ - అస్తు, రమేశ! భవాన్ వదతు, సప్తాహే కతి దినాని సంతి?

రమేశః - సప్తాహే సప్తదినాని సంతి.

రాణీ - నామాని అహం వదామి. రవివాసరః, ఇందు(సోమ)వాసరః, భౌమ(మంగళ)వాసరః, బుధవాసరః, బృహస్పతి(గురు)వాసరః, భృగు(శుక్ర)వాసరః, మంద(శని)వాసరః.

మాతామహీ - ద్వాదశమాసానాం నామాని మయా సహ వదంతు. చైత్రః, వైశాఖః, జ్యేష్ఠః, ఆషాఢః, శ్రావణః, భాద్రపదః, ఆశ్వయుజః, కార్తికః, మార్గశీర్షః, పౌషః, మాఘః, ఫాల్గుణః . మాసే కతి దినాని సంతి ఇతి కః వదతి?

- శివ: - మాసే త్రింశత్ దినాని భవంతి.
- మాతామహీ - మాసద్వయే ఏకః ఋతుః భవతి. అతః సంవత్సరే కతి ఋతవః సంతి?
- నరేశః - షట్ ఋతవః సంతి.
- మాతామహీ - ఋతూనాం నామాని జానంతి వా?
- గౌరీ - (సర్వాన్ దృష్ట్వా) న జానీమః.
- మాతామహీ - అహం వదామి. భవంతః అనువదంతు. వసంతఋతుః, గ్రీష్మఋతుః, వర్షర్తుః, శరదృతుః హేమంతఋతుః, శిశిరఋతుః. (బాలాః నామాని వదంతి) ఉత్తమమ్. సమ్యక్ వదంతి.
- సర్వే బాలాః - మాతామహి! నూతనవిషయం పఠితుమ్ ఆగామి-రవివాసరే అవశ్యమ్ ఆగచ్ఛామః.

ఏతాని కుర్వంతు

అ. శృణ్వంతు, విచింత్య వదంతు.

(వినండి, ఆలోచించి చెప్పండి.)

1. సప్తాహే విద్యాలయస్య విరామః కదా?
2. గ్రీష్మవిరామాః కదా?
3. కః ఋతుః భవతామ్ ఇష్టః? కిమర్థమ్?

ఆ. పఠంతు, అవగచ్ఛంతు, వ్యక్తీకుర్వంతు.

(చదవండి, అర్థం చేసుకోండి, వ్యక్తీకరించండి.)

1. అథః దత్తాని పదాని పఠంతు. పదకోశం దృష్ట్వా తేషామ్ అర్థాన్ అవగచ్ఛంతు.
(కింద ఇచ్చిన పదాలను చదవండి. పదపట్టిక చూసి వాటి అర్థాలను తెలుసుకోండి.)

సప్త	సంతి	వదతు	అహమ్	ఋతవః
ద్వాదశ	వదామి	నామాని	వాసరః	ఉత్తమమ్

ఉపరితనపదాని పాఠే అన్విష్య తేషామ్ అథః రేఖాంకనం కుర్వంతు.

(పై పదాలను పాఠంలో వెదకి వాటి కింద గీత గీయండి.)

2. అథః దత్తాని వాక్యాని కః కం ప్రతి వదతి?

(కింద ఇచ్చిన వాక్యాలను ఎవరు ఎవరితో చెప్పారు?)

ఉదా || మాతామహి! నమస్కారః బాలకాః మాతామహీమ్.

- అ. వార్తాలాపం కుర్మః.
- ఆ. సప్తాహే సప్తదినాని సంతి.
- ఇ. మాసాః ద్వాదశ.
- ఈ. ఋతూనాం నామాని జానంతి వా?
- ఉ. రవివాసరే అవశ్యమ్ ఆగచ్ఛామః.

3. అథః దత్తాని భావయుక్తాని వాక్యాని పాఠే అన్విష్య రేఖాంకితాని కుర్వంతు.

(కింద ఇచ్చిన భావయుక్తవాక్యాలను పాఠంలో వెదకి వాటి కింద గీత గీయండి.)

- అ. మాసాల సంఖ్య తెలిపే వాక్యం.
- ఆ. ఋతువుల గురించి ప్రశ్నించే వాక్యం.
- ఇ. నన్ననుసరించి చెప్పండి.

4. ద్వాదశమాసానాం నామాని వదంతు, రాగసహితం గాయంతు - శ్రేష్ఠానాం జననమాసం జానంతు.

(పన్నెండు నెలల పేర్లు చెప్పండి, రాగయుక్తంగా పాడండి, గొప్పవారు పుట్టిన నెలలను తెలుసుకోండి.)

చైత్రమాసే	-	శ్రీరామజననమ్
వైశాఖమాసే	-	బుద్ధజననమ్
జ్యేష్ఠమాసే	-	శ్రీకూర్మజననమ్
ఆషాఢే తు	-	వ్యాసజననమ్
శ్రావణమాసే	-	శ్రీకృష్ణజననమ్
భాద్రపదమాసే	-	గణేశజననమ్
ఆశ్వయుజే చ	-	దుర్గాజననమ్
కార్తికే చ	-	కుమారజననమ్
మార్గశీర్షే	-	శ్రీ దత్తజననమ్
పౌషే మాసే	-	వివేకజననమ్
మాఘమాసే	-	సరస్వతీ జననమ్
ఫాల్గునమాసే	-	ప్రభుచైతన్య జననమ్.

ఇ. లేఖనం, స్వీయరచనా

(రాయడం, స్వంత రచన)

1. పఠంతు - లిఖంతు.

(చదవండి- రాయండి.)

అ) సప్తాహే బుధవాసరస్య అనంతరం కే కే వాసరాః ఆగచ్ఛంతి?

ఆ) ద్వాదశమాసేషు మధ్యే స్థితానాం షణ్మాసానాం నామాని లిఖంతు.

ఇ) శిశిరఋతోః అనంతరం కః ఋతుః?

ఈ) అధః మాసానాం నామాని వ్యస్తక్రమేణ దత్తాని. తాని క్రమేణ లిఖంతు.

(కింద నెలలపేర్లు తికమకగా ఇవ్వబడ్డాయి. వాటిని క్రమంలో రాయండి)

1. సః శ్ర మా చై
2. థ షా సః మా ఆ
3. ద్ర ప భా మా ద సః
4. ణ మా శ్రా సః వ
5. ఆ మా యు శ్వ సః జ
6. మా కా సః ర్తి క

2. చింతయంతు - లిఖంతు.

(అలోచించండి - రాయండి.)

అ. వసంతఋతుతో: ఆరభ్య భవతాం విద్యాలయ: అర్థదినం ప్రచలతి. కారణాని కాని?

(వసంతఋతువు మొదలుకొని మీ పాఠశాల సగంరోజు మాత్రమే ఉంటుంది. కారణమేమి?)

ఆ. గ్రీష్మఋతు కిమర్థం విద్యాలయస్య విరామ: భవతి?

(ఎండాకాలంలో పాఠశాలకు సెలవులు ఎందుకు ఉంటాయి?)

ఈ. పదజాలాభివృద్ధి: భాషాక్రీడా:

(పదజాలాభివృద్ధి, భాషాక్రీడలు.)

1. కార్తికమాసే వయం వనభోజనార్థం గచ్ఛామః.

(కార్తికమాసంలో మనం వనభోజనానికి వెళ్తాము.)

వ	న	భో	జ	న	మ్
1	2	3	4	5	6

‘వనభోజనమ్’ ఇతి పదే ప్రత్యేకమ్ అక్షరేణ సహ సూచితసంఖ్యాం సంయోజ్య పఠంతు, లిఖంతు.

(‘వనభోజనమ్’ అనే పదం లోని ప్రతి అక్షరంతో సూచించబడిన సంఖ్యలను కలిపి చదవండి, రాయండి.)

ఉదా	1 5 6	వనమ్
	4 5 6	
	3 4 5 6	
	3 4	
	4 2 5 6	

2. అధః దత్తాయాం పట్టికాయాం సంస్కృతమాసాః, ఆంగ్లమాసాః చ సంతి. తేషు కః మాసః నాస్తితి వదంతు.

(కింది పట్టికలో సంస్కృతనెలలు మరియు ఆంగ్లనెలలు ఉన్నాయి. వాటిలో ఏ నెల రాలేదో చెప్పండి)

జు	లై	ఆ	షా	ధ	భా	ద్ర	ప	ద
రా	శ్రా	శ్వ	ఏ	ప్రి	ల్	బ్లై	గ	ఆ
మే	వ	యు	కా	ర్తి	క	ఈ	రు	సె
చై	ణ	జ	రి	వ	బ్ర	ఫి	బ	ప్టెం
త్ర	మా	ర్గ	శి	ర	జూ	న్	క్టో	బ
మి	ర్చి	మా	ఘ	ఫా	ల్గు	న	అ	రు
ష్టం	జ్యే	పు	ష్య	లు	రు	బ	వం	వ

ఉ. వ్యాకరణాంశాః

(వ్యాకరణాంశాలు)

1. చిత్రాణి దృష్ట్వా క్రియాపదస్య ఏకవచన - బహువచనరూపాణి అవగచ్ఛంతు, వదంతు.

(బొమ్మలను చూసి క్రియాపదం యొక్క ఏకవచన - బహువచన రూపాలను అర్థం చేసుకోండి. పలకండి)

బాలకః అస్తి.

బాలకాః సంతి.

బాలికా అస్తి.

బాలికాః సంతి.

బస్యానమ్ అస్తి.

బస్యానాని సంతి.

2. అధః దత్తాని పదాని దృష్ట్వా సముచితాని క్రియాపదాని లిఖంతు.

(కింది పదాలను చూసి తగిన క్రియాపదాలను రాయండి.)

అ. వృక్షః		ఈ. వృక్షాః	
ఆ. లతాః		ఉ. ఫలాని	
ఇ. దీపః		ఊ. అధ్యాపకః	

3. అధః దత్తానాం వాక్యానాం ప్రశ్నాన్ అవగచ్ఛంతు.

(కింద ఇచ్చిన వాక్యాలకు ప్రశ్నలను తెలుసుకోండి.)

ఉదా -	వాక్యం	ప్రశ్న
	అ) బాలకః అస్తి	కః అస్తి?
	ఆ) బాలకాః సంతి	కే సంతి?
	ఇ) బాలికా అస్తి	కా అస్తి?
	ఈ) బాలికాః సంతి	కాః సంతి?
	ఉ) యానమ్ అస్తి	కిమ్ అస్తి?
	ఊ) యానాని సంతి	కాని సంతి?

4. అధః దత్తానాం వాక్యానాం ప్రశ్నాన్ కుర్వంతు.

(కింద ఇచ్చిన వాక్యాలకు ప్రశ్నలను వేయండి.)

వాక్యం	ప్రశ్న	వాక్యం	ప్రశ్న
అ) వృక్షః అస్తి.		ఈ) ఛాత్రా అస్తి.	
ఆ) వృక్షాః సంతి.		ఉ) పద్మాని సంతి.	
ఇ) ఛాత్రాః సంతి.		ఊ) పద్మమ్ అస్తి.	

5. ఉదాహరణమ్ అనుసృత్య అధః దత్తమ్ అభ్యాసం కుర్వంతు. పఠంతు.

(ఉదాహరణను అనుసరించి కింది అభ్యాసాన్ని చేయండి. చదవండి.)

ఉదా -	దీపః అస్తి.	దీపః నాస్తి.
అ. లేఖనీ అస్తి.		ఆ. అధ్యాపకః అస్తి.
ఉదా -	బాలికాః సంతి.	బాలికాః న సంతి.
అ. యానాని సంతి.		ఆ. సూత్రాః సంతి.

ఊ. సర్జనాత్మకవ్యక్తీకరణమ్.

(సృజనాత్మకవ్యక్తీకరణం)

1. అధః ఏకా పట్టికా అస్తి. తామసుస్సృత్య వాక్యద్వయేషు భవతామ్ అభిప్రాయాన్ లిఖంతు.

(కింద ఒక పట్టిక ఉంది. దానిననుసరించి రెండు వాక్యాలలో మీయొక్క అభిప్రాయాలను రాయండి.)

ఋతు:	ప్రకృతే పరిణామ:	అస్మాకం వేష:
వర్షర్తు:		
శరదృతు:		
గ్రీష్మఋతు:		

ఎ. పరియోజనాకార్యమ్.

(ప్రాజెక్టు పని)

1. చైత్రాదిమాసేషు కాని కాని పర్వదినాని భవంతి? తేషు భవంతః కిం కిం కుర్వంతీతి సూచీం లిఖంతు.

(చైత్రం మొదలగు నెలల్లో ఏ ఏ పండుగలు వస్తాయి? ఆ యా పండుగల్లో మీరు ఏమేం చేస్తారో ఒక పట్టికగా రాయండి)

ఏ. ప్రశంసా

- ఉపాధ్యాయ: - ప్రసాద! గ్రీష్మవిరామేషు భవాన్ కిం కరోతి?
- ప్రసాద: - అహం సంపూర్ణవర్షే కాని కాని పర్వదినాని భవంతి, తేషు జనా: కిం కిం కుర్వంతి ఇతి జ్ఞాత్వా చిత్రై: సహ అభిలేఖం(రికార్డు) లిఖామి.
- ఉపాధ్యాయ: - రమేశ! ప్రసాదస్య ఏతత్ కార్యం కీదృశమ్?
- రమేశ: - శ్రీమన్! బహు ఉత్తమం కార్యమ్. అహమపి గ్రీష్మవిరామేషు ఏతాదృశం కార్యమ్ అవశ్యం కరోమి.

(భవతః కక్షాయాం స్థితం సుందరచిత్రలేఖకం ఛాత్రం ప్రశంసంతు.)

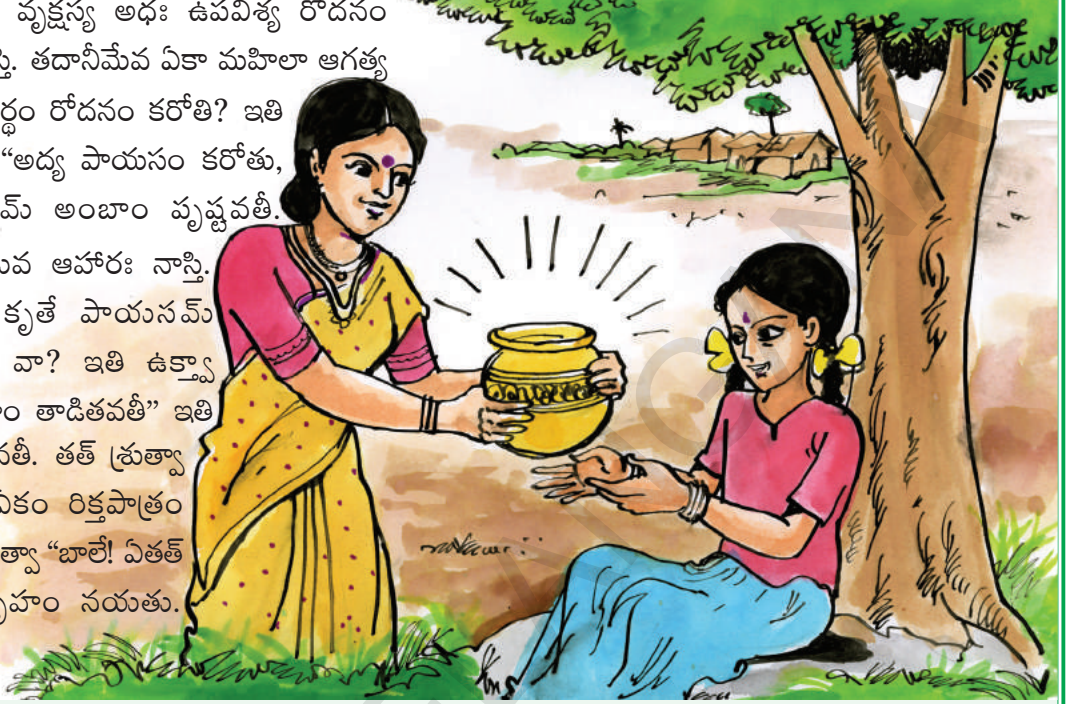
స్వీయమూల్యాంకనమ్

	ఆమ్	న	కించిత్
1. వాసరాణాం నామాని జానామి.	☐	☐	☐
2. ద్వాదశమాసానాం నామాని వక్తుం శక్నోమి.	☐	☐	☐
3. షడ్ఋతునాం నామాని వక్తుం శక్నోమి.	☐	☐	☐

పితృదేవో భవ

దివ్యా వృక్షస్య అధః ఉపవిశ్య రోదనం కుర్వతీ అస్తి. తదానీమేవ ఏకా మహిలా ఆగత్య 'బాలే' కిమర్థం రోదనం కరోతి? ఇతి పృష్టవతీ? "అద్య పాయసం కరోతు, ఇతి అహమ్ అంబాం పృష్టవతీ. భోజనార్థమేవ ఆహారః నాస్తి. భవత్యాః కృతే పాయసమ్ అపేక్ష్యతే వా? ఇతి ఉక్త్వా అంబా మాం తాడితవతీ" ఇతి దివ్యా ఉక్తవతీ. తత్ శ్రుత్వా మహిలా ఏకం రిక్తపాత్రం దివ్యాయై దత్వా "బాలే! ఏతత్ పాత్రం గృహం నయతు. యదా

పాయసం పాతుమ్ ఇచ్ఛతి తదా పాత్రం స్ఫుష్ట్యా 'దదాతు దదాతు పాయసమ్' ఇతి వదతు. పాత్రతః యథేచ్ఛం పాయసం ప్రవహతి. యదా పాయసం పర్యాప్తం తదా పునః పాత్రం స్ఫుష్ట్యా 'పర్యాప్తం పర్యాప్తం పాయసమ్' ఇతి వదతు. పాయసస్య ప్రవాహాః స్థగితః భవతి. ఇతః పరం భవత్యాః క్షుధాసమస్యా ఏవ న భవతి.

దివ్యా ఆనందేన గృహం గత్వా మహిలాయాః వచనానుసారం పాత్రం స్ఫుష్ట్యా 'దదాతు దదాతు పాయసమ్' ఇతి ఉక్తవతీ. తదా పాత్రతః సుగంధయుక్తం, మధురాతిమధురమ్, ఉష్ణం చ పాయసం పాత్రతః ప్రోథమ్ అభవత్. దివ్యా మాతరం సర్వమ్ ఉక్తవతీ. సర్వే ఆనందేన పాయసం యథేచ్ఛం పీతవంతః.

ఏకస్మిన్ దినే దివ్యా యదా విద్యాలయం గతవతీ తదా క్షుధాపీడితా తస్యాః అంబా పాత్రం స్ఫుష్ట్యా 'దదాతు దదాతు పాయసమ్' ఇతి ఉక్తవతీ. శీఘ్రమేవ పాత్రతః సుగంధయుక్తమ్, ఉష్ణం చ పాయసం ప్రోథమ్ అభవత్. సా ఉదరపూర్ణం పాయసం పీతవతీ. పరంతు 'పాయసప్రవాహాః కథం స్థగనీయః' ఇతి సా న జ్ఞాతవతీ. అతః పాత్రతః పాయసం ప్రవహత్ ఏవ అసీత్. తథా పాయసేన తేషాం గృహం పూర్ణం భూత్వా బహిరపి ఆగతమ్. శనైః శనైః తేషాం గ్రామః అపి పాయసేన పూర్ణః అభవత్.

విద్యాలయే పరంతీ దివ్యా మార్గే ప్రవహత్ పాయసం దృష్ట్వా ధావత్వా గృహమ్ ఆగతవతీ. పాయసపాత్రం స్ఫుష్ట్యా 'పర్యాప్తం పర్యాప్తం పాయసమ్' ఇతి ఉక్త్వా పాయసప్రవాహం స్థగితవతీ చ.

తస్మిన్ గ్రామే సర్వేషాం గృహాణి పాయసేన పూర్ణాని అభవన్ . సర్వే ఏకసప్తాహం యావత్ పాయసం యథేచ్ఛం ఖాదితవంతః. తదా ఏవ గ్రామే పాయసం సమాప్తమ్ అభవత్.